

Arraïtz i electrònica

Aquest estiu vam sentir la cantant occitana Alidé Sans, de la Val d'Aran, a la Torrassa, a la Guingueta d'Àneu, dins del festival Dansàneu. Vam quedar al·lucinats. Al concert posterior a l'espectacle de ball dit *Rel i Grapa*, dels excel·lents germans Víctor i Raúl Pérez Armero, es va produir un devessall d'energia juvenil inesperat projectat sobre el repertori popular aranès de procedència oral, com diuen les cròniques de presentació de la cantant. Només contaré per al lector curiós la rara experiència del concert que es produí de nit a l'embassament de la Torrassa davant dels espectadors més aviat quiets asseguts en cadires de plàstic blanc esperant un recital sobre el qual coneixíem ben poca cosa. L'espera fou llarga. Els llums blancs de l'escenari presagiaven certes coses sobtades. Una guitarrista passava amb una guitarra elèctrica com una exhalació, un percussionista es preparava entre micròfons i sintetitzadors. L'arbre il·luminat perdria el verd de clorofil·la per esdevenir blanc niví.

De cop, tot l'ambient era incandescent. Una cantant que semblava una valquíria s'emportà de l'escenari a la vora d'un parell de dones que marcaven ritmes i veus, i un teclista discret i eficient. Des del prin-

cipi la sorpresa fou majúscula: res a veure amb la música electrònica que associem a la discoteca com havíem sentit amb l'alterosa mallorquina Maria Heim, i poc a veure amb les tonades de Júlia Colom, arrelades a les cançons populars de Mallorca. Alidé Sans ha sabut trobar el desllorigador per abocar la rica tradició de cançó occitana a les formes bàquiques i rítmiques de la música electrònica que belluga el cos.

Arraïtz, la rel en aranès, és el nom del treball discogràfic que ens presentà als espectadors atordits que hauríem volgut començar a ballar presos per la fúria dionisiaca que l'estrèpit dels músics provocaven en un ànim més aviat atònit dels que escoltàvem.

A mesura que avançava el concert, en crescendo evident, apareixien les ganes de cantar. A la banda esquerra dels oïdors, les més joves ja ballaven sorpreses que hi hagués vida més enllà de la música banal de les discoteques. Les mirava deixar-se anar amb el resplendor d'una nit que recordaran durant dies i anys.

Alidé Sans s'endinsà entre el públic sense por, entre la penombra, i els convidà a una anella de ball que s'acabà amb una cançó cantada a pèl, amb percussió de pandero i tot, amb les veus astorades dels darrers espectadors ara esdevinguts cantadors, segons vol la tradició popular.

En tornar, la nit a muntanya era perfecta: l'estelada neta convidava a sentir-se part del misteri del món sabent que encara es pot cantar i ballar amb alegria.

CEDRICK NOT

LA CANTANT ARANESA ALIDÉ SANS HA SABUT TROBAR L'EQUILIBRI ENTRE LA MÚSICA TRADICIONAL EL BALL